

Raadsinformatiebrief

De gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:	Ons kenmerk:	557435
Uw kenmerk:	Contact:	Hans Cats
Bijlage(n):1	Doorkiesnummer:	010-5061700
	E-mailadres:	h.cats@albrandswaard.nl
	Datum:	6 juli 2022

Betreft: toekomst BAR-organisatie

Geachte raadsleden,

INLEIDING

De discussie over de toekomst van de BAR-organisatie gaat een nieuwe fase in. De gemeenten Barendrecht en Ridderkerk hebben op 25 juni jl. overeenstemming bereikt over het gemeente specifiek organiseren van taken, functies en formatie. Deze overeenstemming komt er in hoofdlijnen op neer dat alle beleids- en uitvoeringstaken in het primaire proces voor elk van de drie gemeenten in een 'eigen' gemeentegericht organisatie-onderdeel ondergebracht gaan worden. Voor de bedrijfsvoeringstaken blijft de ambtelijke samenwerking, op enkele uitzonderingen na, nog wel in tact. Deze keuze van onze partners in de BAR-organisatie betekent dat ruim 700 fte van de 980 fte, waarover onze BAR-organisatie beschikt, opgedeeld lijken te gaan worden. Definitieve besluitvorming over de wijziging van de BAR-organisatie wordt in het najaar 2022 verwacht.

KERNBOODSCHAP

Gegeven de politieke realiteit in Barendrecht en Ridderkerk hebben wij besloten om - met het oog op een zorgvuldige en evenwichtige voorbereiding van besluitvorming door het bestuur van de GR BAR-organisatie over eventuele wijziging van de gemeenschappelijke regeling en/of de organisatie-inrichting – met externe deskundigheid een zelfstandige inventarisatie uit te voeren van de belangen, consequenties en benodigde compenserende maatregelen op taak-, functie- en organisatie-inrichtingsniveau zoals die voor onze gemeente te verwachten zijn als gevolg van de grootschalige opdeling van de BAR-organisatie, waarover de gemeenten Barendrecht en Ridderkerk met elkaar overeenstemming hebben bereikt.

TOELICHTING

Het college van de gemeente Barendrecht heeft in zijn 10-puntenplan aangegeven het BAR-construct te willen ontmantelen en alle primaire beleids- en uitvoeringstaken onder de directe verantwoordelijkheid van Barendrecht te willen brengen.

Het coalitieakkoord in Ridderkerk gaat uit van een doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie met op Ridderkerk gerichte medewerkers. De BAR-organisatie richt zich primair op bedrijfsvoering (zoals inkoop en werkgeverschap).

In het raadsakkoord van Albrandswaard is opgenomen dat de gemeente gelooft in zelfstandigheid, maar dat dat niet kan zonder effectieve en efficiënte regionale samenwerking. Voor de gemeente Albrandswaard is de BAR-organisatie daarbij belangrijk. Hierover heeft de raad zich eerder al bij motie uitgesproken. De inzet van de raad is om de samenwerking met Barendrecht en Ridderkerk in de komende periode voort te zetten.

Het valt te betreuren dat, ondanks de bestuurlijke inspanningen die hierop in de afgelopen periode zijn gericht, wij er niet in zijn geslaagd met onze partners in de BAR-samenwerking tot een perspectief voor de BAR-organisatie te komen die zowel voor de organisatie als ook voor onze gemeente voordelen en kansen biedt.

Wij vinden de wijziging van de BAR-organisatie, die de gemeenten Barendrecht en Ridderkerk blijkbaar voorstaan, gezien de omvangrijke en negatieve effecten voor onze gemeente, een zeer onverstandige keuze. Wij vinden het ook jammer voor de medewerkers van de BAR-organisatie. Zij hebben in de afgelopen 8 jaar ten dienste van onze inwoners een unieke meerwaarde van gebundelde kennis, vaardigheden en robuustheid opgebouwd, die nu grotendeels verloren dreigt te gaan.

De politieke keuze van de gemeenten Barendrecht en Ridderkerk zien wij als een realiteit met de gevolgen waarvan wij hebben te maken. Om die gevolgen voor onze gemeente nu eerst zorgvuldig in beeld te brengen hebben wij tot een eigen onderzoek besloten. Daarbij laten wij ons door externe deskundigen bijstaan om een zo compleet en betrouwbaar beeld ervan te verkrijgen. Het resultaat van dit onderzoek gebruiken wij om in de vervolgbesprekingen en - uiteindelijk - in de fase van definitieve besluitvorming de nadelige consequenties van de veranderingen voor onze gemeente zoveel mogelijk te beperken.

In de brief aan het dagelijks bestuur en algemeen bestuur van de BAR-organisatie, die wij als bijlage bij deze raadsinformatiebrief hebben bijgevoegd, geven wij ons standpunt weer.

VERVOLG

Wij starten de komende periode het onderzoek naar de consequenties van de voorgenomen wijziging van de BAR-organisatie. Wij houden u van de voortgang en de resultaten op de hoogte.

BIJLAGEN

Bijlage 1: brief aan dagelijks en algemeen bestuur van de BAR-organisatie

Met vriendelijke groet,
het college van de gemeente Albrandswaard,
de secretaris, de burgemeester,

Hans Cats

drs. Jolanda de Witte

Gemeente Albrandswaard

Aan het algemeen en dagelijks bestuur van de GR-BAR organisatie
P/a Koningsplein 1
2981 EA Ridderkerk

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Bijlage(n):

Ons kenmerk: 557435
Contact: Hans Cats
Doorkiesnummer:
E-mailadres:
Datum: 6 juli 2022

Betreft: Toekomst BAR organisatie

Geachte leden van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur,

In onze collegevergadering van 5 juli 2022 j.l. hebben wij de notitie vervolg variantenanalyse en het plan van aanpak tot wijziging van de BAR-organisatie besproken. In verband daarmee leggen wij u het volgende voor.

In de volgorde van de notitie missen wij een concreet en gemotiveerd verzoek van de gemeente Barendrecht en/of Ridderkerk aan het bestuur van de GR-BAR organisatie om tot de wijzigingen te komen waar de toegezonden notitie vervolg variantenanalyse en het plan van aanpak in voorzien.

Onze vertegenwoordigers in het dagelijks bestuur van de GR BAR-organisatie geven aan dat op 25 juni jl. geen besluit is genomen of vaststelling heeft plaatsgevonden van de notitie vervolg variantenanalyse en het plan van aanpak. Wij vinden het onderzoek, dat in genoemde documenten is beschreven, niet de logisch eerstvolgende stap die gezet zou moeten worden om de gevolgen van de wens tot verandering van de samenwerking, zoals die kennelijk leeft bij de gemeente Barendrecht en/of Ridderkerk, in kaart te brengen.

Bij het ontbreken van de hiervoor bedoelde verzoeken en bestuurlijke overeenstemming over de genoemde documenten volstaan wij met een algemene reactie op hetgeen wij uit de documenten

afleiden over het voorgenomen onderzoek naar de eventuele wijziging van de BAR-organisatie en de onderliggende sentimenten en opvattingen over de wenselijkheid daarvan.

Wij vinden een eventuele wijziging van de BAR-organisatie, zoals die voorlopig tot uitdrukking komt in de notitie vervolg variantenanalyse en het plan van aanpak, een zeer onverstandige keuze.

Wij zijn in 2012 samen met de gemeenten Barendrecht en Ridderkerk tot de oprichting van de GR BAR-organisatie gekomen met als doel door bundeling van kennis, vaardigheden en inzet van onze medewerkers de gemeentelijke taken kwalitatief hoogwaardig en tegen acceptabele kosten en in een robuuste organisatie uit te voeren, volgens het principe van integraliteit en de wens tot het voorkomen van een hokjesgeest.¹ Zoals onder meer de considerans van de GR BAR-organisatie verwoordt, is uitdrukkelijk besloten om de ambtelijke organisaties van de deelnemende gemeenten te integreren in één ambtelijke organisatie, waarbij het werkgeverschap ligt bij het openbaar lichaam.² Vanaf de start van de BAR-organisatie in 2014 zijn onze ervaringen overwegend positief.

Voorts blijkt de BAR-organisatie, door zijn unieke concept van 'drie gemeenten, één organisatie', een aantrekkelijke partner op de arbeidsmarkt te zijn. Onderzoeksbureau Berenschot komt in zijn brede onderzoek naar de prestaties van de BAR-organisatie tot de allesomvattende conclusie dat de BAR-organisatie knappe prestaties levert met krappe middelen en dat de interne dienstverlening aan de gemeenten biedt wat de deelnemers voor ogen stond³. Onze waardering gaat uit naar al onze medewerkers die dit met elkaar voor elkaar krijgen, elke dag weer. Hier gaat wat ons betreft het mes niet in.

Het grootschalig opdelen van de medewerkersformatie - het gaat in de verschenen documenten maar liefst om ruim 700 van de 980 fte - en het indelen van de organisatie volgens het principe van gescheiden gemeentelijke kolommen met daarbij gescheiden huisvesting zijn de bijl aan de wortel van de doelstellingen waarvoor de GR BAR-samenwerking is opgericht. De kwaliteit gaat achteruit, de kosten stijgen en de kwetsbaarheid neemt toe.⁴ Medewerkers zijn niet meer inzetbaar voor alle drie de gemeenten. Aan BAR-brede toepassing van 'de beste persoon op de juiste klus' komt een einde. Belangrijke meerwaarden van de BAR-samenwerking worden hierdoor teniet gedaan. Daarnaast wordt de genoemde unieke positie van de BAR-organisatie op de arbeidsmarkt uitgehouden. De voorgestelde verandering is ondoelmatig en dient de publieke zaak niet.

De deformatie van de BAR-organisatie lijkt met gemeente specifieke toedeling van personeel en organisatie-inrichting niet te stoppen. Het bestaande uitgangspunt van gezamenlijk zeggenschap over de medewerkers wordt ook ter discussie gesteld. De verwachting is uitgesproken dat de zeggenschap over de toegewezen 'eigen' medewerkers, in de variant dat de nieuwe inrichting binnen de BAR wordt gerealiseerd, *feitelijk* in handen komt van het desbetreffende gemeentebestuur c.q. zijn 'lokale directie' in plaats van het BAR-bestuur resp. de directieraad zoals nu het geval is. Gesproken wordt in dit verband over de aansturing, aanneming, beoordeling en het ontslag van medewerkers. Wij menen dat waar - indachtig de GR BAR-organisatie - het dienstverband van de medewerkers is aangegaan door het openbaar lichaam, er geen sprake van kan zijn dat de daarmee verband houdende

---

¹ BAR-code (2014), p. 21-22

² Zoals uitdrukkelijk bepaald in artikel 17 van de GR BAR-organisatie

³ Berenschot, Evaluatie dienstverlening en governance BAR-organisatie, 2019

⁴ &van de Laar, Sterk in nabijheid, robuust in slimheid, 2022

werkgeverschapsverantwoordelijkheden door de gemeenten kunnen worden 'teruggenomen'. Dit 'terugnemen' zou een vergaande wijziging van de gemeenschappelijke regeling vragen. Daarover geven wij vast aan dat wij geen (wijziging van de) regeling steunen die tot effect heeft dat de GR BAR-organisatie uitsluitend nog slechts fungeert als payroll-constructie voor de bewuste ruim 700 medewerkers.

In elk geval voor onze gemeente zijn de te verwachten effecten van de voorgestane veranderingen van de BAR-organisatie omvangrijk en negatief en daarvoor kan het bestuur van de BAR-organisatie later, in de fase van besluitvorming over eventuele veranderingen, de ogen niet sluiten.

Gezien de hiervoor weergegeven stand van zaken nemen wij - met het oog op een zorgvuldige en evenwichtige voorbereiding van besluitvorming door het bestuur van de GR BAR-organisatie over eventuele wijziging van de gemeenschappelijke regeling en/of de organisatie-inrichting - het initiatief tot het uitvoeren van een zelfstandige inventarisatie van de belangen, consequenties en benodigde compenserende maatregelen op taak-, functie- en organisatie-inrichtingsniveau zoals die voor onze gemeente te verwachten zijn als gevolg van de grootschalige opdeling van de BAR-organisatie, waarover de gemeenten Barendrecht en Ridderkerk op 25 juni jl. met elkaar overeenstemming hebben bereikt.

Wij verwachten van zowel het dagelijks bestuur als het algemeen bestuur van de GR BAR-organisatie dat - indien uitwerking en realisatie van de wijzigingsplannen onvermijdelijk zijn door keuzes van de gemeenten Barendrecht en Ridderkerk - hierbij de belangen van personeel én alle drie de partners, dus ook die van Albrandswaard, evenwichtig en zorgvuldig worden gewogen en waar nodig passende compenserende maatregelen aangeboden gaan worden, zodanig dat de negatieve gevolgen van eventuele wijzigingen voor Albrandswaard als gelijkwaardige deelnemer in de GR BAR-organisatie niet onevenredig zijn.

Een afschrift van deze brief versturen wij naar de gemeenteraad van Albrandswaard, de colleges en gemeenteraden van Barendrecht en Ridderkerk en het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland.

Wij hopen u hiermee voorlopig voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
het college van de gemeente Albrandswaard,
de secretaris, de burgemeester,

Hans Cats

drs. Jolanda de Witte

